

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 537/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 14/2015 a jeho uznesením z 29. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. augusta 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského

súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 14/2015 a jeho uznesením z 29. mája 2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka namieta postup a rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“), v rámci ktorého jej bol vyrubený súdny poplatok za spracovanie hromadného podania podľa položky č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov [(príloha zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)]. Krajský súd sťažovateľkou podané odvolanie, ktorým namietala uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za spracovanie hromadného podania, svojím napadnutým rozhodnutím zamietol. V ostatnom podala sťažovateľka sťažnosti ústavnému súdu.

Záver o porušení svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka zdôvodnila takto:

«... Povinnosť úhrady poplatku za úkony súdu, tak ako bola stanovená súdom v napadnutom uznesení, nemožno sťažovateľovi uložiť.

... Z napadnutého uznesenia vôbec nie je zrejmé, ktoré podania súd vyhodnotil ako také, ktoré tvoria spoločne hromadné podanie. Bez existencie akejkoľvek špecifikácie v tomto naznačenom smere nie je možné ukladať sťažovateľovi povinnosť úhrady poplatku za úkony súdu. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Súd môže viazať povinnosť úhrady len ku konkrétnemu (jednotlivému) úkonu a preto v uznesení musí špecifikovať akého konkrétneho úkonu sa úhrada týka.

... Akokoľvek, sťažovateľ nenavrhol súdu vykonať úkony. Podľa ust. § 1 zákona č. 71/1992 Zb. súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh. Poplatky sa môžu vyberať aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ale len ak je to v sadzobníku výslovne uvedené. V položke 20b nie je výslovne uvedené, že poplatok za spracovanie hromadného podania je

možné vyberať bez návrhu poplatníka na vykonanie úkonu súdu. Poznnamenávame, že poplatok z návrhu na začatie konania nie je možné zamieňať s poplatkom za úkony súdu.

... Z napadnutého uznesenia vôbec nie je zrejmé, prečo boli podania súdom vyhodnotené ako také, ktoré tvoria súčasť iných, viac než desiatich podaní podaných tým istým subjektom v ten istý deň. Táto skutočnosť musí byť v spojení s ust. § 42a OSP známa a musí byť nezameniteľne definovaná. Inak by hrozilo, že súd vyhlási akékoľvek podanie za súčasť hromadného podania a spoplatní ho. Tvrdíme, že podanie nie je hromadným podaním.

... Z napadnutého uznesenia tiež nie je zrejmé, či spoplatnené podanie je vo vzťahu k skupine podaní (hromadnému podaniu) podaním v poradí desiatym alebo iným a či má byť, alebo nemá byť spoplatnené. Spoplatnené totižto v spojení s ust. § 42a OSP nemôže byť podanie, ktoré je v poradí prvým až deviatym podaním.

... Vyššie uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007 cit: „Za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov), sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy“

... Napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. V zmysle ust. § 169 ods. 1 OSP cit: „v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.“ Výnimky z povinnosti uviesť v písomnom vyhotovení uznesenia odôvodnenie ustanovuje § 169 v odsekoch 2 a 3, pričom tam uvedené podmienky pri napadnutom uznesení splnené neboli. Z uvedeného dôvodu je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné, pre úplnú absenciu dôvodov jeho vydania. Keďže napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne dôvody, skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu sťažovateľ nepozná a rozhodnutie je bez odôvodnenia nepreskúmateľné.»

Sťažovateľka v podanej sťažnosti ďalej namietla postup okresného súdu, ktorý mal prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny

poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) z dôvodu, že „všeobecne záväzný právny predpis, konkrétne položka č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.), ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou. Porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali v tomto prípade postúpiť návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.“.

V petite podanej sťažnosti sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu, napadnuté rozhodnutie krajského súdu zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie

ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Ústavný súd po preskúmaní predmetu sťažnosti týkajúcej sa napadnutého rozhodnutia krajského súdu a v kontexte svojich zistení dospel k záveru, že použitá argumentácia sťažovateľky v podanej sťažnosti je totožná s jej právnou argumentáciou, ktorú použila v celom rade predošlých sťažností, ktorými sa ústavný súd už zaoberal v uplynulom období a v ktorých atakovala postup a rozhodnutia všeobecných súdov o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za spracovanie hromadného podania vychádzajúc z položky č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona o súdnych poplatkoch. Ústavný súd z dôvodu, že sťažovateľke sú nepochybne známe dôvody odmietnutia sťažností v rovnakých prípadoch, ako aj vyslovený právny názor ústavného súdu na danú právnu problematiku, v dôsledku čoho nie je potrebné uvádzať tie isté dôvody odmietnutia, ako to je aj v prípade tejto sťažnosti. Vzhľadom na uvedené sa preto ústavný súd plne stotožňuje s dôvodmi svojich predchádzajúcich rozhodnutí (I. ÚS 747/2014, II. ÚS 568/2014, III. ÚS 628/2014, IV. ÚS 301/2014, IV. ÚS 331/2014 týkajúcich sa podaní sťažovateľky, ako aj I. ÚS 405/2014 a II. ÚS 353/2014 týkajúcich sa obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ako aj IV. ÚS 341/2014 a IV. ÚS 343/2014 týkajúcich sa obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktoré zastupoval ten istý právny zástupca, a to advokátska kancelária [REDAKOVANÉ]

■■■■■, ■■■■■, a ktoré sa taktiež týkali zaplataenia súdneho poplatku za spracovanie hromadného podania), ktoré skončili odmietnutím rovnakých sťažností sťažovateľky z dôvodov tam uvedených. Ústavný súd v posudzovanom prípade nemá dôvod meniť svoje už ustálené právne názory, a preto v podrobnostiach odkazuje na už citované svoje skoršie rozhodnutia, v dôsledku čoho pristúpil k odmietnutiu tejto sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v nej uplatnených (zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľky, že „... porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali prerušiť konanie podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) OSP. Totižto všeobecne záväzný právny predpis, konkrétne položka č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.), ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou. Porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali v tomto prípade postúpiť návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Porušovateľ pokračoval v konaní, aj keď mal zákonnú povinnosť podrobiť aplikovanú právnu úpravu kontrole ústavnosti.“, ústavný súd uvádza, že podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP bol súd povinný prerušiť konanie a predložiť vec ústavnému súdu na zaujatie stanoviska, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Zo znenia § 109 ods. 1 písm. b) OSP zjavne vyplývalo, že k záveru o nesúlade všeobecne záväzného predpisu s ústavou, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorý sa mal v predmetnej veci aplikovať, musel dospieť súd, nie účastník konania. V posudzovanej veci z dokumentácie predloženej sťažovateľkou nevyplýva, že by v jej veci konajúci súd dospel k záveru, že § 42a OSP alebo položka 20b Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaca prílohu zákona o súdnych poplatkoch bola v rozpore s právnymi predpismi vyššieho stupňa právnej sily. Aj v tejto časti je teda sťažnosť sťažovateľky zjavne neopodstatnená.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2016